

Stockholm den 25 augusti 2015

R-2015/0941

Till Näringsdepartementet

N2015/4373/EF

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 25 maj 2015 beretts tillfälle att avge yttrande över promemorian Kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om elektronisk identifiering.

Advokatsamfundet avstyrker valet av tillsynsmyndighet och har i övrigt följande synpunkter på förslagen i promemorian.

E-legitimationsnämnden har kommit att tilldelas flera roller, *dels* som part i avtal som nämnden, i eget namn och med stöd av fullmakt, ska teckna med berörda aktörer, *dels* som s.k. federationsoperatör för identitetsfederationen för offentlig sektor, med ett övergripande ansvar för att federationen ska fungera väl, *dels* i rollen som tillhandahållare av vissa tjänster – inte bara en s.k. anvisningstjänst utan även en s.k. intygs-konverteringstjänst, efter de ändringar som senast gjorts av infrastrukturen. Det är inte osannolikt att nämnden därmed i EU-förordningens mening blir att anse även som tillhandahållare av betrodd tjänst (artikel 3:19).

Visserligen föreskriver EU-förordningen (artikel 17.5) att medlemsstaterna får kräva att tillsynsorganet ska inrätta, underhålla och uppdatera en infrastruktur för betrodda tjänster i enlighet med villkoren i nationell rätt. Som framgår av den remitterade promemorian avser detta emellertid endast en s.k. toppnod (en teknisk och administrativ koppling mellan certifikat). Vissa andra länder har infört en sådan och detta avses fortgå. E-legitimationsnämnden roll synes bli av en annan karaktär. Nämnden avses svara för den fortsatta utvecklingen av ett avtalsrättsligt regelverk som ska gälla mellan parterna. Inom ramen för detta arbete torde ekonomiska för- och nackdelar aktualiseras för part. Nämnden avses vidare, i enlighet med den normgivningskompetens som föreslås bli delegerad, svara för författningsreglering inom området. De skäl som anförs i

promemorian för att E-legitimationsnämnden dessutom ska ha rollen som tillsynsorgan är dock beaktansvärda från rent praktiska utgångspunkter.

Risken för att nämnden inom ramen för dessa olika roller kan ställas inför känsliga avvägningar mellan motstående intressen har inte berörts i promemorian. Enligt Advokatsamfundets bedömning behöver dessa förutsättningar närmare genomlysas innan ställning kan tas till om nämnden kan svara även för tillsyn inom området. Under rådande förhållanden kan därför Advokatsamfundet inte tillstyrka förslaget i denna del.

Enligt promemorian skulle de författningsändringar som föreslås i gällande lagar (avsnitt 2.2-2.23) endast utgöra följdändringar och språkliga justeringar med anledning av att signaturlagen upphävs. Hänvisningar i lag till *avancerade* elektroniska signaturer enligt lagen om kvalificerade elektroniska signaturer ska ersättas av hänvisningar till avancerade elektroniska underskrifter enligt EU-förordningen om elektronisk identifiering, medan lagbestämmelser som direkt eller indirekt *endast allmänt hänvisar* till elektroniska *signaturer*, utan angivande av att signaturen ska vara av en viss kvalitet, ändras på så sätt att hänvisningen avser elektroniska underskrifter (s. 66 och s. 78). Till den kategori där det i promemorian föreslås en hänvisning till *avancerade* elektroniska signaturer hör bestämmelsen i 45 kap. 4 § RB (s. 67). Av den paragrafen, i gällande lydelse, framgår emellertid att regleringen endast hänvisar till underskrift med en elektronisk signatur – inte till avancerad sådan – medan det remitterade författningsförslaget föreslås innefatta en hänvisning till *avancerad* elektronisk underskrift enligt EU-förordningen.

Advokatsamfundet ifrågasätter om detta har att göra med bestämmelsens särskilda konstruktion ("eller överförs på ett sätt som uppfyller motsvarande krav på säkerhet") eller om det helt enkelt är fråga om en felskrivning. Enligt Advokatsamfundet bör denna fråga belysas under ramen för den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet.

Här bör även 111 kap. 1 § socialförsäkringsbalken uppmärksammas (promemorian s. 9), där det föreskrivs att "*certifikat*" till vilket en säker identifieringsfunktion är knuten ska användas. Det framgår visserligen av 6 § samma kapitel att *annan metod som är tillräckligt säker* också får användas. En sådan detaljreglering i lag framstår emellertid som märklig när det – parallellt med EU-förordningens genomförande – införs ett nytt e-legitimationssystem i Sverige som, till skillnad från dagens, inte förutsätter att certifikat används för identifiering.

Även i övrigt behöver en översyn och anpassning göras av dessa lagregler till dagens förutsättningar inom området. Den bör lämpligen göras nu så att berörd lagreglering inte inom kort behöver ändras på nytt.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Anne Ramberg